

KIRJALLINEN KYSYMYS 478/2010 vp

Lasten ja nuorten suojeleminen haitalliselta kirjallisuudelta

Eduskunnan puhemiehelle

Olen saanut tietooni, että suomalaisessa kustantamossa ollaan parhaillaan julkaisemassa kirjaa, joka kertoo wiccalaisuudesta ja on sisällöltään täysin sopimaton tytöille, joille tämä kerho on tarkoitettu. Kirjassa osa porukasta (n. 16-vuotiaita) on jatkuvasti huumepölyissä, olutta juodaan surutta noitapiireissä, tupakkaa poltellaan, joku on pukeutunut kuin "somasokistinen prostituoitu" (suora lainaus kirjasta) ja nuoret hyppiivät noitapiirin jälkeen yhdessä alasti uima-altaaseen. Päähenkilö, 16-vuotias tyttö on kauhuissaan eikä halua riisuutua kaikkien nähden. Hän pelkää orgioita (se sanotaan kirjassa suoraan). Poika, johon hän on ihastunut (noita), houkuttelee hänet kaikkeen mukaan positiiviseksi kuvattulla olemuksellaan. Noitapiirissä tyttö näkee toisten aurat, on kauhuissaan, voi pahoin ja alkaa itkeä. Wiccalaisuus esitetään hyvin positiivisessa valossa. Kirjan henkilöt lukevat loitsuja, siunaavat äiti maata, jumalaa ja jumalatarta, vievät uhreja alttarille jne.

Tällaista materiaalia sisältävää kirjaa ei tulisi lainkaan julkaista Suomessa, sillä kirjassa on Suomen lain vastaisia toimia, joita esitetään nuorille täysin normaaleina. Kirjaan on myös jatkoa tulossa. Kyseessä on 15 kirjan sarja eli todella pitkä sarja. On ristiriitaista, jos sallimme maassamme näin vahingollisen materiaalin julkaisun, jolla voi olla monia haitallisia seurauksia nuorille samalla, kun yritämme kaikin keinoin taistella lasten ja nuorten mielenterveyden ja terveellisten elämäntapojen puolesta. Myös kirjallisuuden tulisi säätää ikärajat kuten elokuvainkin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että lapsia ja nuoria suojellaan perusteluissa kuvatulta ja sitä vastaavalta vahingolliselta materiaaalilta kirjallisuudessa?

Helsingissä 2 päivänä kesäkuuta 2010

Leena Rauhala /kd

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimit-
tanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kan-
sanedustaja Leena Rauhalan /kd näin kuuluvan
kirjallisen kysymyksen KK 478/2010 vp:

*Mitä hallitus aikoo tehdä, että lapsia ja
nuoria suojellaan perusteluissa kuvatul-
ta ja sitä vastaavalta vahingolliselta
materiaalilta kirjallisuudessa?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Perustuslain 12 §:n mukaan jokaisella on sanan-
vapaus. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmais-
ta, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja
muuta viestejä kenenkään ennakolta estämättä.
Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämi-
sestä annetaan lailla. Lailla voidaan säätää kuva-
ohjelmia koskevia lasten suojelemiseksi välttä-
mättömiä rajoituksia.

Perustuslain säännös kieltää viestinnän ennak-
kotarkastuksen, lasten suojelemiseksi tapahtu-
vaa kuvaohjelmien ennakkotarkastusta lukuun
ottamatta. Myös muu ennakkollinen puuttuminen
sananvapauteen on kielletty. Tällaisena kielletty-
nä puuttumisena voidaan pitää esimerkiksi luvan
asettamista painotuotteiden julkaisemisen eh-
doksi.

Perustuslaki ei näin ollen salli esimerkiksi kir-
jallisuuden ennakkotarkastusta tai tietyn kirjalli-
suuden kieltämistä.

Alaikäisten osalta on tässä yhteydessä todetta-
va, että vastuu lapsesta on aina viime kädessä hä-
nen huoltajallaan. Lapsen huoltajan on turvatta-
va lapsen kehitys ja hyvinvointi. Lapselle tulee
turvata hyvä hoito ja kasvatus sekä lapsen ikään
ja kehitystasoon nähden tarpeellinen valvonta ja
huolenpito.

Asiaa koskevaa lainvalmistelua ei ole vireillä
eikä suunnitteilla.

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 2010

Oikeusministeri Tuija Brax

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 478/2010 rd undertecknat av riksdagsledamot Leena Rauhala /kd:

Vad tänker regeringen göra för att skydda barn och unga mot i motiveringen beskrivet och motsvarande skadligt material i litteraturen?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt 12 § i grundlagen har var och en yttrandefrihet. Till yttrandefriheten hör rätten att framföra, sprida och ta emot information, åsikter och andra meddelanden utan att någon i förväg hindrar detta. Närmare bestämmelser om yttrandefriheten utfärdas genom lag. Bestämmelser om sådana begränsningar i fråga om bildprogram

som är nödvändiga för att skydda barn kan utfärdas genom lag.

Grundlagens bestämmelser hindrar förhandsgranskning av kommunikation med undantag för förhandsgranskning av bildprogram för att skydda barn. Också ett ingrepp i förväg i yttrandefriheten är förbjudet. Som ett sådant olovligt ingrepp kan anses till exempel att kräva tillstånd som villkor för publicering av tryckalster.

Grundlagen tillåter inte t.ex. förhandsgranskning av litteratur eller förbud av viss litteratur.

I fråga om minderåriga ska det i detta sammanhang konstateras att ansvaret för barnet alltid i sista hand ligger hos dess vårdnadshavare. Barnets vårdnadshavare ska trygga barnets utveckling och välfärd. Barn skall ges en god vård och uppfostran samt ägnas en med hänsyn till barnets ålder och utveckling behövlig tillsyn och omsorg.

Någon lagberedning i frågan pågår inte och planeras inte heller.

Helsingfors den 15 juni 2010

Justitieminister Tuija Brax